

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZOMBAT, 1924 március 29.

88. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Aleksandrova ul. 4. (Fensier-palota)
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1. (Leibach-palota)

Az új kormány

A kormányválság elintéződött, a lemondott kormány új erősítésekkel nagyjában visszakerült az uralomra. Az új kormány már hivatalba is lépett s az ország alkotmányos élete ott folytatódik, ahol a kormányválság megszakította.

Nem tehetünk róla, ha mi minden eseményt, történet, változást a magyarság érdekeihez mérünk s azokkal a súlyokkal mérjük fel, melyek a magyarság kívánságaitól és sérelmeitől súlyosak. Minden új kormány határozott programot jelent. Minden új kormány biztos állásfoglalást, markánsan megrajzolt irányt szokott mutatni az ország legaktuálisabb problémáival szemben. A kormányrajutás a parlamentáris tradíciók szerint azoknak a gondolatoknak, szoknak az eszméknek a megvalósulás útjára való lépését jelenti, amelyek az uralomrajutó pártok küzdelmeinek célja volt.

Mit jelent így az új kormány kinevezésének ténye, milyen megoldást mutat azokkal a problémákkal szemben, melyek nem kis részben miatta voltak eddig is megoldatlanok. És mit jelent nekünk, magyarsoknak? Több jogot, több szabadságot, kevesebb sérelmet? Táián földet és iskolát is? Ki tudna ezekre a fájdalmas kérdésekre megnyugtató választ adni?

Pasic formulázása szerint a kormány a vidovdani alkotmány és a saint-germain-i békekötés alapján áll. Az SHS. királyság nemzetiségei tekintetben abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy meg lehetnek elégedve a vidovdani alkotmányban és a békeszerződésben nekik megadott jogoknak és szabadságnak mértékével. Az SHS. királyság nemzetiségei nem az alkotmány módosításáért küzdenek, hanem az alkotmány végrehajtásáért. Ez teszi küzdelmüket vitázhatatlanul legálissá, hogy még a rosszhiszeműség senonvonhatja kétségbe céljaiknak és törekvéseiknek alkotmányosságát. Mert lehet-e küzdelem alkotmányosabb annál, mely az alkotmányért folyik? Ha alaptörvények megváltoztatásáért, törvényes intézmények és jogrendszerek módosításáért kellene küzdenünk, jól tudjuk, a természetes akadályokon kívül a rosszhiszeműségnek és elfogultságnak legyőzhetetlen akadályai is utunkat szegnék. Ezekkel az akadályokkal most is gyakrabban találkozunk, mint ahogy szeretnénk, de reméljük egyre, hogy az alkotmányért vívott harcunk mégis le fogja tudni ezeket győzni.

Ha a kormány a kisebbségek felé és az alkotmány és a békeszerződés alapjára helyezkednék,

nagyon hosszú időre elégedettek lehetnénk a kormányprogrammal. De ez az alap — jól tudjuk — csak a horvát kérdésben jelent programot, amelyet megoldhatatlanná tesz. A kisebbségi kérdést egy csapásra megoldaná az alkotmánynak és a békeszerződésnek őszinte és fentartás nélküli végrehajtása. Ahol tehát ez az alap békét jelentene, ott nem áll rá a kormány, de ráhelyezkedik azokkal szemben, akikkel szemben ez az alap az örökös harcnak és elkeseredésnek oka.

Ha lenne bennünk egy csöpp cinizmus, visszasírnánk a kormányválság napjait. Mintahogy választások után az volt az érzésünk,

hogy bár mindig választások előtt állnánk, mert soha úgy nem szerettek bennünket, soha nem hallottunk annyi jó szót, mint választások előtt; most is az az érzésünk, bár tovább tartott volna még a kormányválság s stabilizálódott volna az az állapot, amikor a kisebbségek fontosak voltak. Akkor a Német Párt elnöke naponként tárgyalt Pasiccal s a Német Párt alelnöke mindennapi vendége volt Davidovicsnak. Az ország vezérei órákat töltöttek el a kisebbségek kívánságainak és sérelmeinek meghallgatásával. Mindez a kormányválság alatt történt, de már akkor is külön államtitkárt ígértek a kormány-

válság utáni időre a Vajdaságnak azzal a megbizatással, hogy a Német Pártot letörje. Boldog Német Párt, le lehet törni, el lehet tőle venni a mandátumok egy részét! Bár már ott tartanánk, hogy a Magyar Párt letörésére is szükség lenne komoly kormányakciókra. Bár már ott tartanánk, hogy a Magyar Párt is veszíthetne mandátumot.

Az a boldog veszedelem, az a szerencsés katasztrófa azonban még messze van tőlünk. Az új kormány nem jelent nemzetiségi kérdésben új állásfoglalást. Pedig hogy a régi kormány Pribicevics nélkül is mit jelentett, azt jobban tudjuk, mint ahogy szeretnénk.

Szombaton mutatkozik be a kormány a nemzetgyűlésen

Megalakult az „Önálló Demokrata Párt” — Szombaton délután tárgyalja az igazolóbizottság az újabb Radics-párti mandátumok verifikálását

Májusban tartják meg a tartományi választásokat

Begradból jelentik: Az új kormány megalakulásával a politikai helyzet egyáltalán nem engedett feszültségéből. Ugy a két kormányzó párt, mint az ellenzék a legnagyobb várakozással tekint

a nemzetgyűlés szombat délelőtti összehívott ülése elé, a melyen eldől, hogy ki rendelkezik a szavazatok többségével,

az ellenzéki blokk pártjaira, vagy a Pasic-Pribicevics-koalíció? Másik érdekessége az ülésnek az lesz, hogy tisztázódni fog ez alkalommal, milyen álláspontot foglalnak el a kormány pártjai a Radics-párti mandátumok verifikálásával szemben? Megállapítható, hogy

a politikai élet centrumába ismét a Radics-párti mandátumok verifikálásának kérdése kerül.

Egyelőre nem lehet megállapítani, hogy a kormány milyen taktikát kíván folytatni ebben a kérdésben. A Pribicevics-párt tagjai azt hangoztatják, hogy nem kívánják a Radics-párti mandátumok verifikálását megakadályozni; másrészt

Jovanovic Ljuba, a parlament elnöke kijelentette, hogy a Radics-párti mandátumok verifikálására még a költségvetési vita folyamán rákerül a sor.

Az ellenzéki blokk tagjai között mindezek ellenére erősen tartja magát az a hír, hogy a kormány meg akarja akadályozni ezeknek a mandátumoknak verifikálását. A „Bácsme gy ei Napló” tudósítója megkérdezte erre vonatkozólag Matkics Kosztát, az igazoló-bizottság egyik radikális-párti tagját, a ki véleményét a következőben fejtette ki:

— A magam részéről nem fogom a további Radics párti

mandátumok verifikálását megszakítani. Ellenkezőleg, arra fogok törekedni minden erőmből, hogy a nemzetgyűlés a már igazolt Radics párti mandátumokat is megsemmisítse.

Parlamentí szünet?

A radikális párt pénteki ülése után a párt egyik tagja kijelentette, hogy a nemzetgyűlés csak a költségvetés tárgyalásáig — körülbelül szerdáig — marad együtt. Ilyen módon a Radics párti mandátumok verifikálása előtt két-három havi szünetet adnának a parlamentnek, ami biztosítaná a nyugodt kormányzást erre az időre a koalíciós kabinetnek.

Ez a hír rendkívüli elkeseredést keltett az ellenzék körében, éppugy mint az a másik hír, — amelyet főleg Pribicevics hívei kolportálnak — hogy a kormány választási kormány jellegével alakult meg. A Davidovics-párt lapja, az *Odjek* emiatt burkoltan, de határozottan támadja az udvart is.

Az ellenzék taktikája

Az ellenzéki pártok vezetői az új helyzet kialakulása után most állandó tanácskozásokat folytatnak az ellenzéki blokk további taktikájáról. Pénteken délelőtt Davidovics, Korosec és Spaho hosszabb ideig tárgyaltak és hír szerint elhatározták, hogy

a parlament szombati ülésén valamennyi Beogradban tartózkodó Radics-párti képviselő ve gy en részt, így azok is, akiknek mandátumait még nem igazolták.

Az ellenzék meg akarja kísérelni hogy a napirendi javaslatok fölött

a nem igazolt képviselők is szavazzanak, mert az ellenzéki közjogászok véleménye szerint a napirendi javaslatok fölött ezeket is megilleti a szavazás joga.

A blokk elhatározása miatt a parlament szombati ülésén nagy viharra számítanak parlamenti körökben.

Harc az igazoló-bizottságban

Az igazoló-bizottság többségét képező ellenzéki képviselők — korábbi ismert elhatározásuknak megfelelően — pénteken megkísérelték, hogy a bizottság elnökének halasztó taktikája miatt ők maguk tárgyalják le a benyújtott Radics-párti mandátumok ügyét. Az ellenzéki bizottsági tagok nevében Pecsics Dragutin demokrata megjelent a parlament irodájában és ismét kérte, hogy adják át neki a Radics-párti képviselőknek a nemzetgyűléshez benyújtott megbízóleveleit. Mihajlovics irodaigazgató kijelentette, hogy a megbízólevelek Gyuristics Markónál, az igazoló-bizottság radikális-párti elnökénél vannak. Pecsics erre az irodaigazgató tiltakozása ellenére hóna alá vette az iktatókönyvet és magával vitte az igazoló-bizottság ülésére, hogy a könyvből megállapíthassák a megbízólevelek benyújtásának tényét.

Az irodaigazgató egy tisztviselővel együtt megjelent erre az igazoló-bizottság szobájában és visszakövetelte az iktatókönyvet. A képviselők felháborodva kitasították a tisztviselőket, akik kijelentették, hogy senkinek sincs joga erőszakkal elvenni tőlük az iktatókönyvet. A vitának, amely csak

nem tettlegességig fajult. Bacsik nemzetgyűlési alelnök megjeleneése vetett véget, aki kiküldötte a tisztviselőket a szobából és maga ellenőrizte, hogy mi történik az iktatókönyvvel.

A bizottság jegyzőkönyvet vett fel, amelyben tiltakozásának ad kifejezést a parlamenti tisztviselők eljárása fölött; a jegyzőkönyvet eljuttatták az elnökséghez. Az érdemleges tárgyalásba — az eredeti okmányok hiánya miatt — bele sem kezdtek, hanem az ülés folytatását délutánra halasztották.

Időközben Gyuricsics megállapodott a miniszterelnökkel abban, hogy az igazolóbizottságot szombatra hívják össze. Pénteken délután az igazolóbizottság ellenzéki tagjai rögtönzött ülésüket emiatt elhalasztották és elhatározták, hogy várnak másnapig.

Az új kormány első ülése

Az új kormány pénteken délután tartotta az első minisztertanácsot, amely négy órakor vette kezdetét és este hétkor ért véget. A parlament miniszteri szobájában megtartott minisztertanácsban a kormány munkaprogramját tárgyalták, elsősorban azokat a változtatásokat, amelyeket Pribicevics kívánságára fognak a pénzügyi törvényen eszközölni. Nincs kizárva, hogy a pénzügyi törvénybe belekerül a robotmunka megszüntetéséről szóló rendelkezés is.

A minisztertanács után a radikális klub tartott rövid ülést, amelyen Pasics miniszterelnök rövid beszédben ismertette a klub tagjaival lemondásának okait, a kormányválság lefolyását és az új kormány megalakulását. A radikális klub a miniszterelnök bejelentését hozzászólás nélkül tudomásul vette.

Hivatalosan is megalakult az „önálló demokratapárt”

Pribicevics párta, amely a törvényhozó bizottság eddigi szobáját kapta meg klubhelyiségül, pénteken hivatalosan is megalakult és az „önálló demokratapárt” (Samostalna Demokratska Stranka) nevet vette fel. Az új klub pénteken még egy átlépővel szaporodott, úgy, hogy ma tizenöt képviselő a tagja. Az új disszidens Gyurics Dusán, délbánati demokrata képviselő. Gyurics hosszabb levelet intézett Davidovics Ljubához, amelyben kifejti azokat az okokat, amelyek a klubból való kilépésre és az önálló demokrata pártba való belépésre birták. Az új „önálló demokrata klub” elnökevé dr. Grizogonot, alelnökévé Baskovics Dusánt, titkárává pedig Wilder Szvetislávot választották.

A demokratapárt kiáltványa

A demokratapárt pénteken délután ülést tartott, amelyen Davidovics bemutatta Gyurics képviselőnek kilépését bejelentő levelet, amely fölött vita nélkül napirendre tértek. Ezután áttanulmányozták azt a kiáltvány-tervezetet, amit Kumanudi és Marinkovics Voja készítettek, mintegy válaszul Pasics miniszterelnöknek a radikális választókhoz intézett levelére.

A kiáltvány, amely délután került nyilvánosságra, Pasics levelet pamfletnek nevezi és visszautasítja azokat a vádakot, mintha a demokratapárt államellenes mű-

ködést fajtene ki. A kiáltvány rendkívül éleshangú és azt igyekszik bizonyítani, hogy maga az a tény, hogy az ellenzéki pártok szövetségében a demokratapárt is résztvesz, nevetségessé teszi az államellenesség vádját. Rámutat a kiáltvány a demokratapárt nagy érdemére, hogy az ellenzéki-ségében a legszélsőbb eszközökkel dolgozó Radics-pártot rávette a normális parlamenti működés fölvételére. A demokratapárt kiáltványát elküldték valamennyi vidéki

szervezetnek.

Beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint

az új kormány az a terve, hogy májusban az egész országban egyidejűleg kiírja a tartományi választásokat.

A költségvetés megszavazása után előreláthatólag sor kerül a parlament elnapolására és a májusban megtartandó tartományi választás lenne az eröpröbája a Pasics-Pribicevics koalíciónak az ellenzéki blokkal szemben.

Kiírják a pályázatot a novisadi tőzsdepalota építésére

A terménytőzsde-igazgatóság ülése

Noviszadról jelentik: A novisadi terménytőzsde igazgatósága csütörtökön este, *Dungyerszky* Gedeon dr. elnöklété alatt ülést tartott, amelyen elfogadták a tőzsdei tisztviselők szolgálati pragmatikájáról szóló javaslatot. Elhatározták továbbá, hogy az új tőzsdepalota építési terveit átvizsgálják és utána rögtön kiírják a pályázatot a tőzsdepalota építésére.

Az igazgatóság ezután tárgyalás alá vette a tőzsde tagok beadványát, amelyben a tőzsdei ügyletek kötése terén több fontos reform életbeléptetését követelik. Hangoztatják, hogy egyes ügynökök tevékenysége káros befolyást gyakorol a terményárak alakulására, valamint, hogy hivatalos elemek tőzsdei ügyletek kötése körül illetéktelen haszonhoz jutottak. A beadvány szerint ezek az

elemek nagyobb spekulációs üzletekben vesznek részt, amivel megakadályozzák a gabonaárak rendszeres kialakulását és ezáltal a jószággyűlés gabona kiszorul a külföldi piacokról és elveszti versenyképességét.

A tőzsde tagok azt kívánják, hogy a jövőben tőzsdei üzleteket csakis a hivatalos tőzsdei idő alatt és csakis tőzsde tagok között lehessen kötni s minden egyéb az ügynökök által kötött üzletet ne tekintsenek tőzsdei üzletnek és ezektől az üzletektől vonják meg a tőzsdei jogszolgáltatást.

A tőzsde tagok beadványa fölött hosszas vita indult meg és az igazgatóság egy bizottságot küldött ki a memorandum alapos áttanulmányozására és megfelelő javaslatok kidolgozására végett.

A szubotikai radikálisok és disszidens demokraták közös értekezletet tartanak vasárnap

Milyen állást igényelhetnek a demokraták?

A Pasics - Pribicevics - kormány megalakulásával lényeges változás állt be a szubotikai közigazgatási válságban is és a régóta húzódó főispán, valamint polgármester-válság bizonyára egészen más megoldást fog nyerni, mint ahogy az eddig várható volt. Az új helyzetben még teljesen bizonytalan, hogy miképpen fogja a kormány a szubotikai közigazgatási válságot megoldani, miután még a szubotikai radikálispart vezetősége sincs tisztában azzal, hogy milyen megállapodást kötött a radikálispart Pribicevicsékkel a közigazgatási tisztségek megosztására nézve.

Az ügyre vonatkozólag a »Bácsmegyei Napló« munkatársa kérdést intézett Jurics Marko szubotikai radikálispart képviselőhöz, aki a radikálispart álláspontját és a közigazgatási válság megoldásában beállt fordulót a következőkben ismertette:

— Ezideig a szubotikai radikálispart nem kapott értesítést arra vonatkozólag, hogy a Pasics és Pribicevics között létrejött megegyezés alapján a disszidens demokratákat megilleti-e hely a szubotikai városi közigazgatás vezetésében és ha igen, úgy milyen állást tart fenn részükre a kormány. Eppen ezért a kérdéssel a szubotikai radikális klub még eddig nem foglalkozott. Szombaton reggel Beogradba utazom, hogy ebben az ügyben informálódjak. Abban az esetben, ha a koalíciós megegyezés szerint a szubotikai közigazgatás vezetésében a demokraták nem tartanak igényt egyik pozícióra sem, úgy a szubotikai radikális partszervezet tennartja eddigi jelölését. Ha azonban a disszidens demokratáknak is kell állást juttatni, akkor eddigi jelölésünk tárgyalandó válik. Hogy eb-

ben az esetben a főispáni vagy a polgármesteri állás jutna-e a demokratáknak az a mi szempontunkból már nem a leglényegesebb kérdés.

A helyzet tehát még tisztázatlan. Más radikálispart vezetőikkel folytatott beszélgetés alapján már megállapítható azonban, hogy a szubotikai radikálisok reménykednek abban, hogy úgy a főispáni, mint a polgármesteri székbe saját párthívűk kerül. Disszidens demokrata részről pedig már most hangsúlyozzák, hogy a koalíció alapján feltétlenül igényt tartanak az egyik közigazgatási vezető állásra. A radikálisoknak ezzel szemben az az ellenvetésük, hogy Szubotican olyan kevés a demokrata, hogy nem támaszthatnak igényt sem a főispáni, sem a polgármesteri állásra.

A helyzet megoldása így előreláthatólag sok nehézséggel fog járni, azonban annak tisztázásához bizonyára hozzá fog járulni a szubotikai radikálisok és a disszidens demokraták vasárnap délutáni közös értekezlete. Egyelőre ugyanis — Pribicevics egy-két régi személyi hívét kivéve — a radikálisok egyáltalán nincsenek tisztában azzal, hogy voltaképpen kik disszidáltak a szubotikai demokratapártból, miért is — mint Jurics Marko képviselő munkatársunk előtt kijelentette, — a szubotikai radikális partszervezet vasárnap délutánra partértekezletet hívott egybe, amelyre meghívta a disszidens demokratákat is. Ezen a közös értekezleten fogják a szubotikai városi közigazgatás átvételének a kérdését is tisztázni, miután addig ismerni fogják már a kormány intencióit is.

Az új főispán és polgármester kinevezését csak az értekezlet utánra, a jövő hét elejére várják.

A vajdasági demokraták egyébként még maguk sincsenek tisztában azzal, hogy a két frakció erőviszonyai milyenek. A szubotikai demokrata klub pénteken délután ülést tartott, amelyen azonban még nem került sor döntésre arra nézve, hogy a párt melyik frakcióhoz csatlakozik, mivel előbb be akarják várni a párt központjának értesítését. Valójában azonban már két frakció áll szemben egymással a pártban.

A helyzet tisztázására a vajdasági demokrata partszervezeteket valószínűleg már a legközelebbi napokban Noviszadra fogják összehívni közös értekezletre, hogy a hovatartozandóság fölött döntsenek. Az értekezleten a vajdasági disszidens demokratákat előreláthatólag Bosan Milos fogja vezetni, a Davidovics-frakció hívei pedig Ramilovics Jovan körül csoportosulnak. Az értekezlet kimenetele elé nagy érdeklődéssel néznek politikai körökben.

Sokáig hevertetik

az árucsomagokat a vámhivatalban

Kereskedők panasza

A szubotikai Lloydban időnként vámkonferenciát szokott tartani a vámhivatal vezetősége a kereskedelmi és ipari érdekeltségek bevonásával. Ezek a konferenciák a résztvevő kereskedők és iparosok előadják konkrét panaszukat és tapasztalataik alapján felhívják a vámfőnökség figyelmét azokra az intézkedésekre, amelyekkel az elváromlási eljárás körül felmerülő apróbb sérelmek kiküszöbölhetőek volnának.

Ugy látszik azonban, hogy a sürin tartott vámkonferenciák ellenére sem alakult még ki az elváromlási rendje. Kereskedők, akik türelmetlenül várják a tavaszi szezonra rendelt áruik kézbesítését, panaszoznak, hogy egyes árucsomagjaik heteken át hevernek a vámhivatalnál. Hiába sürgetik a tavaszi idenyhez kötött áruik elváromlását, az valahol mindig megakad és a kereskedők attól tartanak, hogy mire megkapják a csomagokat, a tavaszi szezon elmúlik, ami által tetemes károsodásnak vannak kitéve.

Abban a reményben közölik a kereskedők panaszát, hogy a vámhivatal főnöke intézkedni fog a sérelem orvoslása iránt.

Tizenhatmillió dollárt

örökölt egy novisadi cselédleány?

Nem akarja elhagyni munkahelyét

Noviszadi jelentés szerint Müller Anna 62 éves cselédleány a napokban a szilvási jegyzőtől idézést kapott egy örökség ügyében, amely nagybátyja, Müller János halála folytán szállott rá.

Müller Anna kiutazott Szilvársra, ahol legnagyobb meglepetésére kijelentette előtte a jegyző, hogy nagybátyja hagyatéka tizenhatmillió dollárt tesz ki, amit ő az amerikai konzulátus után rövidesen kézhez is kaphat.

Az öröki örökség híre csakhamar egész Noviszadon elterjedt és az emberek tömegesen keresték fel a szerencsés örököst. Noviszadi munkatársunk meglátogatta Müller Annát Deák-ucca 14. szám alatti lakásán, ahol már évek óta mind cseléd szolgál.

Müller Anna sovány, munkában megöregedett háztartási alkalmazott. Irni-olvasni nem tud és nagyon zavartan volt, amikor interjút kértek tőle. Elmondotta, hogy bátyja, Müller János ez előtt ötven évvel mint szegény munkás vándorolt ki Amerikába, azóta semmi hír se jött felőle. Hároman vannak testvérek. A pénzt is testvéreken akarja megosz-

tanf. Tervei a jövőre vonatkozólag még nincsenek, legszívesebben tovább szolgálna, mint cseléd. Az urf életéhez ő nem ért és igen boldogtalanul érezné magát, ha az örökség miatt felmondanának neki. Csak ettől az egytől fél. Ilyen jó helyet, mint ahol most szolgál, egész Noviszadon nem találna — mondotta a milliomas cselédeleány, amikor az ebédlőből sürgetve hívták. Müller Anna szó nélkül faképnél hagyta munkatársunkat és sietve felszolgált az uzsonna kávé a nagyságos asszonyéknak.

Ma Müller Anna, dacára súlyos esztendőinek, ha ugyan hinni lehet a fantasztikus örökség hírének, a legjobb parti az egész Vajdaságban.

Titkos tanácskozások a magyar kölcsön elhelyezéséről Budapesten

Budapestről jelentik: Sir William Good, a népszövetség megbizottja, amitóta utolsó londoni utjáról Magyarországra visszaérkezett, a Dunapalotában napról-napra nagyjelentőségű tárgyalásokat folytat részint a magyar kormány tagjaival, részint pedig külföldi finanszkapacitásokkal a magyar kölcsön elhelyezését illetően. Két hét óta ugyszólván minden nap érkezik Budapestre egy-egy hírneves külföldi bankár, aki Sir William Goodot keresi. Jövetelüket és itt tartózkodásukat a legnagyobb titokzatosság és homály borítja és így majdnem minden esetben sikerül is nekik, hogy budapesti tartózkodásuk alatt inkognitóban maradjanak. Az is gyakran előfordul, hogy az idekészlő hírneves nyugateurópai bankvezérek egy-egy velük együtt érkező, de kevésbé ismert nevű pénzügyi jövetelét jelzik csupán.

Csütörtökön újabb két híres angol bankár érkezett. Martin Elibanek Murray és Zwekhurt Ferris Londonból. Ők még mindig Budapestben tartózkodnak és naponként többször értekeznek Sir William Gooddal. Pénteken érkezett Budapestre a bécsi Angol-Osztrák bank egyik főtanácsosa is, Hans Simons, aki ugyan csak Sir William Gooddal keresett érintkezést.

Diszebédél és bankettel ünnepezték Csongrádon a szabadlábahelyezett bombamerénylőket

Budapestről jelentik: Piroška Jánost és Györgyöt, a csongrádi bombamerénylet értelmi szerzőit — mint közöltük — az ügyészség szabadlábra helyezte. Piroškaék pénteken utaztak haza Csongrádra, ahol az állomáson mintegy kétszáz főnyi ébredő várta őket. Amikor kiszálltak a vonatból, az ébredők hangos éljenzésben törtek ki. A csongrádi ébredőcsoport egyik vezetője az állomás perronján lelkes beszédben üdvözölte a két hazatértezt bombavetőt, kiemelve hazafias áldozatkészségüket és bátor elszántságukat, mellyel — mint mondotta — örökre beleirták nevüket az ébredőmozgalom aranykönyvébe.

A „Magyarország” értesülése szerint Piroškaék tiszteletére este bankettet rendeztek a csongrádi ébredők ugyanabban a szállodában, ahol a merénylet történt.

A Piroška-testvérek szabadonbocsátásával kapcsolatban Vambéry Rusztem, a világhírű jogtudós kijelentette, hogy a kriminológia történetében példátlan eset, hogy háromszoros gyilkosság tetteseit kaució ellenében szabadonbocsássák. Hír szerint az ellenzék Interpellálni fog a parlamentben.

Anglia nem köt katonai egyezményt Németország ellen

Leszerelési konferenciát hív össze Macdonald

Londonból jelentik: Asquith a költségvetési vita során tegnap nagy beszédet mondott arról a politikáról, amelyet a legutóbbi angol kormányok a német birodalommal szemben folytattak és a szabadelvű párt nevében a kérdések egész sorát intézte Ramsay Macdonald miniszterelnökhöz.

Macdonald részletesen válaszolt minden fölvetett kérdésre. Előre bocsátotta, hogy

a francia »Sárgakönyv« után néhány hét múlva az angol külügyi kormány »Kékkönyvet« fog közzéadni,

amely tartalmazni fogja a területi biztonság kérdéséről az 1919. év óta az utolsó időkig folytatott tárgyalások idején kifejezésre jutott angol álláspontot. A Kékkönyv kiadásával azért nem siet a brit kormány, mert be akarja várni a jövőteli szakértő bizottságok jelentéseit.

A területi biztonság dolgában egyelőre részletekről nem hajlandó beszélni, előbb dűőre kell juttatni a jövőteli problémát.

Ez a kettő elválaszthatatlan. Ha

sikerül Németországgal a jövőteli fizetéseket békés tárgyalások útján kedvezően megoldani, akkor a területi biztonság nem okozna sok fejtörést. Franciaország sem mire sem menne ezzel, ha egy vagy két hatalom vele garanciaszerződést kötne, ez a szerződés minden körülmények között írott malaszt volna.

Igaz, hogy Franciaország joggal kívánhatná, hogy egy ilyen megállapodást katonai konvencióval egészítsenek ki, azonban

Anglia mereven elzárkózik az elől, hogy katonai egyezményt kössön Németország feje fölött és a német birodalom belevonása nélkül.

A brit kormány együttesen Amerikával, Franciaországgal és Olaszországgal a világ minden népéhez felszólítást fog intézni, hogy tartsanak egy nagy nemzetközi leszerelési konferenciát, amely nemcsak korlátozza, hanem gátat is szab a fegyverkezésnek és hosszú időkre elriaszthaja a háboru rémeit. A konferenciát ebben az évben meg akarják tartani.

Bethlen husvétig le akarja tárgyalatni a kölcsönjavaslatot

A magyar nemzetgyűlés pénteki ülése

Budapestről jelentik: Pénteken délelőtt Scitovszky Béla házelnök pártterkekezletre kérte magához Rassay Károlyt, gróf Apponyi Albert, gróf Andrásy Gyulát, Friedrich Istvánt, Gömbös Gyulát, Peidl Gyulát, Szilágyi Lajost, Ugron Gábort, Vázsonyi Vilmost és Meskó Zoltánt, akik közül Rassay, Andrásy és Apponyi nem jelentek meg, Vázsonyi helyett pedig Pakots József vett részt az értekezleten, amelyen megjelent gróf Bethlen István miniszterelnök is.

Scitovszky Béla elnök nyitotta meg az értekezletet. Kijelentette, hogy a szanálási javaslattal szoros összefügg az ország sorsa és azért az ellenzék tanúsítson olyan magatartást, hogy a késeccmezés az országnak kárára ne valjék.

Ezután gróf Bethlen István miniszterelnök kérte tegyük lehetővé, hogy a parlament a kölcsönjavaslatokat legkésőbb husvétig tárgyalhassa.

— Az a kérdés — mondotta Bethlen — obstrukciót akar-e az ellenzék vagy sem? En bármely pillanatban elmennek a helyemről, ha nem volnék meggyőződve arról, hogy ez az egyetlen mód, hogy az országot a súlyos gazdasági katasztrófából kimentessük.

Szilágyi Lajos kijelentette, hogy bizalmatlan a kormány iránt és szívesen appellálna a nemzethez ebben a kérdésben. Nem hajlandó belelenni, hogy husvét előtt befejezzék a szanálási javaslat vitáját.

Haller István a keresztényszocialistapárt nevében kijelentette, hogy nem akarja megakadályozni a javaslat mielőbbi törvényerőre való emelését.

Pakots József a demokratapárt nevében kijelentette, hogy a kormány adópolitikája aránytalanul sújtja a városi lakosságot és azt tiltkrözi vissza a szanálási javaslat. Hangsúlyozta, hogy pártja nem vállalhatja azokat a kockázatokat, amelyek egy kártyalapokkal telepített

kormánypolitika összeomlása idézhet elő.

Peidl Gyula a szociáldemokratapárt nevében közölte, hogy nem kíván az obstrukció fegyveréhez nyulni, de nem hiszi, hogy a javaslat vitáját husvét előtt be tudják fejezni.

Végül Pakots azt a kérdést veti fel, hogy mit csinál a kormány, ha husvétig nem kerül tető alá a javaslat. Bethlen erre kijelentette, hogy utolsó rációként bevezetetti a permanens üléseket.

A közoktatási javaslat vitája

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteki ülésén a középiskolai reformról szóló törvényjavaslat részletes vitája során Östör József pártönkivüli határozati javaslatot nyújt be, amely szerint utasítsák a kormányt, hogy a középiskolai tanárok illetményeit méltányosan és egységesen rendezze.

Rothenstein Mór a következő szónok. Meglehető közoktatási reformot csak a numerus clausus nélkül tud elképzelni. A kultuszminiszter azt mondja, hogy a közép- és felsőiskolákban tanárhiány van. Ha ez így van, miért kellett a legkiválóbb tanárokat kidobálni? Felsorolja a többi között, hogy a fővárosi középiskolákból a következő kiváló tanárokat bocsátották el: Benedek Marcell, Beke Manó, Laczkó Géza, Dénes Lajos. Csupa nagyműveltségű keresztény tanárt említettem szántszándékkal.

Buday Dezső: Beke Manó!

Rothenstein Mór: Miért, azért, mert Manó? Jókai is Mór volt és mégis kitűnő keresztény ember volt. Igaz, hogy ha ma tanár lett volna, őt is kidobták volna.

Klárk Ferenc: Nem kellett a kurzusnak az ész! (Zaj.)

Rothenstein Mór: Ezekután kérdéses, hogy milyen tanárok maradtak az iskolákban. A Markó-uccai gimnáziumban egy Váry Rezső nevű tanár egyik előadása alkalmával így mutatta be Eötvöst: »Eötvös Jó-

zsef volt az, aki az áldemokrácia jelszavával port hintett a nép szemébe.«

Buday Dezső: Politika ez.

Rothenstein Mór: Kurzustanárr. A tanárokat biztosítani kell arról, hogy esetleges kormányzati rendszerváltás esetén nem lehet őket egyszerűen elcsapni.

Buday Dezső: Feltéve, hogy hazafias szellemben működnek.

Baticz Gyula: Somogyit és Bacsót is hazafias szándékkal gyilkolták meg.

Rothenstein határozati javaslatot nyújt be a fegyelmi ügyek revíziója tárgyában. Kétezer tanárt tettek itt kenyértelemné.

Várnai Dániel: Egy párat még a föld alá is dugtak.

Huszár Károly elnök rendreintásitja.

Reisinger Ferenc: Az elnök gyilkosságot véd.

Az elnök rendreintásitja Reisingert. (Nagy zaj.)

Rothenstein határozati javaslatot nyújt be a tanári elbocsátások revíziója tárgyában.

Huszár Károly elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát, amely szerint a kormányzó Walko Lajos kereskedelmi minisztert a pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésé alól felmenti és pénzügyminiszterre báró Korányi Frigyeszt kinevezi. A következő szónok

Petrovácz Gyula hosszasan foglalkozik a javaslattal és különösen kiemeli a valláserkölcsei oktatás fontosságát, amely a javaslatban is befoglaltatik.

Szombaton tárgyalják a Horthy által visszaküldött földreformnovellát

Az ülés végén élénk hárszabályvita fejlődött az elnöknek azon napirendi indítványa fölött, hogy a közoktatási törvényjavaslat vitájának félbeszakításával a nemzetgyűlés szombaton a Horthy kormányzó által a parlamentnek módosítás céljából visszaküldött földreformnovellát tárgyalja nyolc óras ülésen. Viharos jelenetek után a többség elfogadta az elnök napirendi indítványát.

Habsburg Ottó

hastifuszban megbetegedett

Állapota komoly aggodalomra ad okot

Madridból jelentik: Lequeitől ideérkezett jelentés szerint Habsburg Ottó, néhai Károly király legidősebb fia, hastifuszban megbetegedett. A fiatal főherceg állapotai rendkívül komoly. Zita anyakirálynő táviratot intézett a spanyol királyi párthoz és azt kérte, hogy küldjenek Lequeitoba egy ismertebb egyetemi tanárt, mert Ottó betegsége, kezelőorvosa szerint, komoly aggodalomra ad okot.

A magyar legifimista mágnások között, mint Budapestről jelentik, a fiatal főhercegnek — akit a legitimisták trónörökösnek tekintenek — váratlan megbetegedése nagy ijedséget kelt, mert esetleges halála a legitimizmus ügyére végzetes hatással lenne. Gróf Apponyi Albert, mint beavatott helyről közlik, a legközelebbi napokban Lequeitoba szándékozik utazni gróf Károlyi Józseffel együtt.

Ha Habsburg Ottó fölépül betegségéből, a magyar mágnások mozgalmat indítanak arra, hogy a volt királyi család másutt, egészségesebb vidéken telepedhessék le.

Madridból jelentik: Habsburg Ottó kezelőorvosai megállapították, hogy a kis ex-trónörökös betegsége sima, teljesen hastifusznak mutatkozik. A betegség sürin lép fel Spanyolországban és Ottó két testvére is átesett már ezen a betegségen.

Beszélgetés a letartóztatott Barta Árpáddal

A Szántó-ügy koronatanujának vallomása — Nem a katonai fogházban, hanem a békésgyulai rendőrségen találkozott Szántóval

Miért menekült el a féllábu rokkant Magyarországról?

Pancsevőről jelentik: Szántó Miklós budapesti vásárpénztári igazgató rejtélyes eltűnésének koronatanuja, a rokkant Bartha Árpád már tizedik napja várja a pancsevői rendőrség fogdájában, hogy intézkedjenek továbbíró sorsa felől. A *Bácsmegyei Napló* közlései alapján a magyarországi közvélemény is rendkívüli érdeklődéssel foglalkozik a Budapestről nyomtalanul eltűnt rokkant hirtelen felbukkanásával és — mint a budapesti lapok jelentették — a budapesti rendőrség, amelyet világszerte kompromittált, hogy ez a két mankón járó ember úgy eltűnt tünni előle, *diplomáciai uton már ki is kérte az S. H. S. királyságtól Bartha Árpádot*. A pesti rendőrségnek ezzel a közléssel szemben hivatalos helyről származó, feltétlenül autentikus értesülésünk szerint eddig sem közvetlenül a pancsevői rendőrséghez, sem a kormányhoz Budapestről semmiféle megkeresés Bartha ügyében nem érkezett.

Bartha Árpádot időközben a pancsevői rendőrség több ízben is kihallgatta és kihallgatásáról a belügyminiszter államvédelmi ügyosztályának több részletes jelentést tett. Bartha vallomásai, amelyek nemcsak a Szántó-ügyre, hanem több más politikai természetű büncselekményre nézve is számos, eddig ismeretlen részletek tartalmaznak, a belügyminisztériumban nagy feltűnést keltettek és azoknak az alapján több irányban is nyomozás indult meg, főleg azért, hogy Bartha bémondásainak valóságát ellenőrizzék. Tekintettel arra, hogy a nyomozások még csak kezdő stádiumban vannak, a minisztérium azokról a nyilvánosság számára még nem hajlandó közléseket tenni. Ezért engedélyt kértünk az államvédelmi osztály főnökétől, hogy Szántó Miklós eltűnése ügyében személynesen beszélhessek az őrizetbevetett Bartha Árpáddal. Az engedély alapján *Jakovljevic* főkapitány felhívta hivatali szobájába Barthát és jelenlétében intéztük hozzá kérdéseinket.

A pancsevői rendőrségen

Bartha Árpád magas, értelmes arcu, 25—26 évesnek látszó fiatal ember, de mint rövidesen kiderült, valójában alig 21 éves. Barna ruha, zöld ing van rajta, nyakkendő nélkül. Két hóna alatt vasmankóval nyugodtan, udvariasan áll és amikor helyet kínáljuk, néhány lépésre maga megy el székért. Manikóját meglepő biztonsággal kezeli, mint aki sohasem is járt mankó nélkül. Valóban így is van. Bartha Árpád nem hadirokkant, hanem *nyomorékan született*. Ballába a térdeig ép, alsó lábszára azonban teljesen hiányzik és a térde alatt kifelé fordulva cipőbe bújított korcs lábfej éktelenkedik.

Cigarettaival kínáljuk, amit látható örömmel fogad és megkezdjük a beszélgetést. Nyugodtan, világosan beszél, nem jön zavarba a legkisebb részletekre hatoló kérdésekre sem, mindenre azonnal és határozottan válaszol és az egész hosszú beszélgetés folyamán csak egyetlen egyszer keveredett ellentmondásba egy lényegtelen kérdésben.

Mindenekelőtt az iránt érdeklődünk, hogy hol találkozott Szántó igazgatóval? A válasz rendkívül meglepő, de határozott:

— *Békésgyulán, a rendőrségi fogdában* — mondja — december 23-án vagy 24-én, a napra már egész pontosan nem emlékszem.

Tehát nem a Margit-köruti katonai fogházban mint ahogy azt an-

nak idején Szántónak Budapesten mondotta!

Ezt azonnal a szemébe mondom, mire bevallja, hogy Szántónak valóban azt mondotta, hogy a Margit-köruton van a férje, de arra meg volt a maga oka. Egyébként is, mikorra ő Pestre ért, Szántónak már a Margit-köruton kellett lennie.

Ilyen bevezetés után azután belekezd Bartha a maga és Szántó kálváriájának részletes elmondásába.

Tizenötévi börtön

Bartha ezután elmondta, hogy őt még 1921-ben tartóztatták le kémkedés gyanúja miatt. *Azzal vádolták, hogy Jugoszlávia részére kémkedik és ezért félévi vizsgálati fogság után 15 évi börtönre ítélték*. Büntetésének kitöltését a Margit-köruti fogházban kezdte meg. A fogház egyik második emeleti cellájában volt elhelyezve és jól ismeri a Margit-köruti fogház belső életét. Így többek közt elmondja, hogy a fogház 76. számú cellájában a halálra ítélteteket, a 78., 79. és 80. számú szobákban és az ezek mellett levő magánzárkákban pedig a kémkedés miatt elítéltek vannak elhelyezve.

A súlyos ítélet ellenére mult év szeptember 11-én a *Zalaegerszegi internálótáborba* szállították, hogy ott, mint elektrotechnikus, szerelési munkákat végezzen. Itt a 12. számú barakkban lakott. Zalaegerszegről december végén *Békésgyulára vittek*, ahol tanuként akarták kihallgatni tizenkét gyulai földműves kormányzósértési pörében, akikkel annak idején a Margit-köruti fogházban együtt ült. Békésgyulán a rendőrségi fogdában zárták le, egy udvarra nyíló cellába, amelyet egy másik cellával együtt közös kályha fűt és közös lámpa világít. Itt először egy *Lauder Salamon*, vagy hasonló nevű zsidó fiúval volt együtt bezárva, akit azonban hamarosan elvittek onnan.

Találkozás Szántó Miklóssal

December 23-ikán, vagy 24-ikén, az esti órákban, amikor már félhomály volt, *belöktek a cellába egy 40—50 év körüli férfi, aki kalap nélkül, télikabátban volt*. Cipőiben nem volt fűző. Az új fogoly lekuporodott a fogda sarkában, *sirni kezdett és egyre azt mondta:*

— *Jaj Mariskám! Jaj Mariskám!*

Bartha megpróbálta, hogy szóba elegyedjen vele. Megkérdezte, hogy kicsoda és miért van elfogva. Az illető erre elmondta, hogy *Szántó Miklósnak hívják, budapesti lakos és nem tudja, hogy miért fogták el*. Békésgyulára a Margit-köruti fogházból azért hozták le, hogy ott *valakivel szembesítsék, aki állítólag tud valami kémkedésről, amivel őt vádolni akarják*. Bartha, hogy az elkeseredett embert megvigasztalja és bizalmát megnyerje, elmondta neki, hogy őt is kémkedésért ítélték el és már jól kiismeri magát ezekben az ügyekben. Erre Szántó elmondta elfogatásának történetét.

Hogyan fogták el Szántót?

Szántó Miklós, — Barta előadása szerint, — a következőképp mondta el neki fogságba kerülésének történetét:

December egyik napján (a napra nem emlékszik Barta) Szántó ebéd után, mint rendesen, elment hazulról az *Abbázia-kávéházba* és itt leült egy szabad asztalhoz. Nemsokára bejött a kávéházba két *illető*, akik asztalához telepedtek és beszélgetni kezdtek vele, mint Szántó mondta *»valutáris kérdésekről*. Csakhamar *újból jött két »illető*, akik egyenesen az ő asztalukhoz mentek és *felhívították őket, hogy menjenek be a*

szeparéba. A felszólításnak eleget tettek. A külön teremben az ujonnan érkezettek közül az egyik mint *detektív igazolta magát Szántó előtt*, szónéklül belenyult Szántó belső zsebébe, kivette pénztárcáját, abba belenézett és azt mondta:

— *Maguk azok, akiket keresünk abban a kémkedési ügyben. Kövessenek bennünket!*

Mindnyájan kocsira ültek és a *Fehérvári-uton levő Fardnánd-laktanyába vittek őket*. Itt Szántó másik két elfogott társát elveszítette szem elől, a laktanyában valamely *Litomerec nevű katonai ügyész vette át Szántót*, akinek intézkedésére hamarosan a *Margit-köruti fogházba került*.

Elmondta Barta, hogy Szántó nem panaszkodott arról, hogy megverték és ezt semmi jel sem mutatta.

— Én azonban, — tette hozzá Barta, — nem hiszem el, hogy valaki a Margit-körutát *»ruha» nélkül meguszghassa*.

Szántóval, — amint mondja — hosszabb beszélgetést kezdett, cigarettát kért tőle, mire fogolytársa téli kabátjának kis zsebéből kapart ki dohánymaradékot, amit újságpapirba csavarva füstölt el. Mikor Szántó meglátta, hogy egy kis ceruzadarab van nála, ezzel kapcsolatban *elkezdett panaszkodni, hogy nem tudja családját értesíteni*. Közben ceruzával *mind a ketten felírták nevüket a cella falára, az ajtó mellé*. Mivel ő, — Barta, — szokási tervvel foglalkozott, megígérte Szántónak, hogy *felkeresi feleségét és elmondja neki, hogy hol van a férje*. Fel is írta a címet egy újságpapírszeletre.

— *Rózsa-ucca 35, vagy 55, már nem emlékszem* — mondja Barta.

Később azonban ebbe a papírba is dohányt sodort és a címet emlékezetében őrizte meg. Arra is megkérte Szántó, hogy az ügyében forduljon *dr. Bergmann Mihály Vadász-uccai ügyvédhez, aki katonai védő és mindent el tud intézni*.

Három óra hosszat voltak együtt Szántóval — mondta Barta — amikor a cellából kihívták Szántót, akit *ezután nem is látott többet*. Azt még említtette neki Szántó, hogy szembesítés után vissza fogják vinni a Margit-köruti fogházba és *ő ezért mondotta Szántónak, hogy férjével a Margit-köruti fogházban találkozott*.

Szökés Zalaegerszegről

Barta ezután elmondta, hogy őt december 28-ikán visszaszállították Békésgyuláról Zalaegerszegre, ahonnan *másnap éjszaka, a nagy viharban előre megbeszélt terv szerint hat internált társával együtt megszökött*. Részletesen elmondta szökésük módját és utjuk irányát.

Zalaegerszegről Kőszegen át Szombathelyre ment. Társai Kőszegen maradtak. Szombathelyről a postakocsi mellékülékében utazott Budapestre.

Szántónál

— Szántóék lakásán — mondja Barta — nem találtam otthon Szántónét, hanem csak Szántó egyik fivéré. Neki elmondtam, hogy Szántó Miklóssal a Margit-köruti fogházban találkoztam. Azért költöttem ezt a mesét, mert *nem akartam idegen embernek elmondani az igazat, hogy megszöktem*. Szántó fivére kért, hogy Szántónak kiméletesen mondjam el, amit férjéről tudok, mert az asszonyt férje eltűnése és az utána való kutatás nagyon megviselte. Körülbelül tíz perc múlva hazaérkezett Szántóné is, akinek Szántó fivére ezekkel a szavakkal mutatott be: *»Ez az ember tud Miklósról*. Szántóné először meg sem akart hallgatni. *»Hagyjanak békében* — mondotta panaszosan, majd amikor kezdtem elbeszélni a férjével való találkozásomat, nagyobb érdeklődést

mutatott. Végül megköszönte, hogy üzenetet hoztam neki és megkérdezte, hogy van-e pénzem. Mikor azt feleltem, hogy nincs, *százezer koronát adott és megkérdezte, hogy hová utazom*. Azt feleltem, hogy *Mezőtúrra, ahol mostohaanyám él*.

A beszélgetés későbbi folyamán Barta elmondotta, hogy amikor Fogarason volt letartóztatva, levelet kapott, amelyben arról értesítették, hogy *édes apja meghalt Mezőtúron, míg itt csak arról beszél, hogy ott a mostohaanyja él*. Ez az egyetlen ellentmondás Barta elbeszélésében.

Titokzatos uccal támadás

— A Rózsa-uccából Szántónéval együtt jöttem le — folytatja Barta — aki elkísért a legközelebbi villamos-megállóig. Alighogy felültem a villamosra, észrevettem, hogy egy ember erősen figyel. Csakhamar meg is szólított és megkérdezte, hogy hová utazom. *»Csak a legközelebbi megállóig* — mondtam, ahol csakugyan le is szálltam és egy mellék-uccában fordultam be. Éreztem, hogy követnek. Csakhamar *egy ház kapujából két ismeretlen egyén támadt rám és üldözni kezdtek*, miközben megérkezett az a harmadik is, aki a villamoson követett. A továbbiakra nem emlékszem, mert epileptikus roham vett rajtam erőt. Csak az *Excelsior-szállodában* tértem magamhoz, ahol egy rendőrt láttam magam előtt. Ez megkérdezte, hogy vegye-e jegyzőkönyvbe esetemet, én azonban, tekintettel szűkevény voltomra, kijelentettem, hogy nem kívánom az eljárás megindítását. A rendőr azon kérdésére, hogy kit ismerek Budapesten, *Szántónéra hivatkoztam*, mire kocsin odavitték. Időközben azonban jobban lettem és még a kocsival elhagyhattam Szántóék lakását. Ekkor vettem észre, hogy *támadóim a pénzemet is elrabolták* és csak háromezer koronát hagytak meg, ami alig volt elég a kocsi kifizetésére.

Elmondta Barta végül, hogy az *Excelsior-szállóból* a Keleti pályaudvara ment, ahonnan ismét a vonat félrecső helyén utazva ment Kőszegre, ahol csatlakozott társaihoz és Szombathelyen át Bécsbe ment. Ott különböző külföldi konzulátusok segítségével Csehszlovákián és Románián át jött Jugoszláviába.

Közben az idő előrehaladt és *Jakovljevic* főkapitánnyal való előzetes megállapodásunk alapján Bartát a többi ügyről, amiről a pancsevői rendőrségen még vallomást tett, nem kérdeztük meg. Bartát visszavitték cellájába.

Jakovljevic főkapitány a vele folytatott hosszú beszélgetésünk folyamán elmondta, érdekesnek tartja, hogy Barta, aki neki már kétszer tett vallomást, *mindkét alkalommal csaknem szóriszóra így mondta el az esetet*. Épp e nagy biztonság miatt *kissé gyanús Bartának egész igazmondása*. Bartának általában rendkívül fejlett az előadóképessége. *Látszik rajta, hogy börtönviselt*, mert előadását állandóan törvényszéki tárgyalásokon használatos jogi szak kifejezésekkel tarkítja.

A pancsevői rendőrség és a belügyminisztérium nem ad mindenben hitelt Barta előadásának, sem a Szántó-ügyet, sem más vallomásában előforduló kérdéseket illetően és a vele folytatott részletes beszélgetésből is azt az impressziót lehet meríteni, hogy *igen sok való dolgot kever össze általa kitalált mesékkel*. A belügyminisztérium most — amennyire módjában áll — igyekszik ellenőrizni a Barta Árpád által bémondott adatokat. B. J.

A legújabb FÜZŐ-különlegességek, eredeti francia modellek után, gummi, halesont nélküli spanglis, fűzsnélküli és alkalmi fűzők, gummi MELLTARTÓK, egyszerűtől a legfinomabb kivitelig, — továbbá HASKÓTÓK a legszakaszerűbben egyedül STEINNE SCHÄFFER MARGIT fűző-különlegességek szalonjában készülnek. SUBOTICA, Karadzičeva ul. 7. (Bárány-szálló melletti utca). Vidékre mértékveteli utasítást és anyagmintát küld. 1891

Dollárkirálynő hozomány nélkül

Salm herceg regényt ír házasságáról

Párisból jelentik: Salm-Salm Lajos herceg — akinek románikus házasságáról már írt a *Bácsme gyei Napló* — a napokban Párisba érkezett feleségével, H. H. Roger-nek, a Rockefeller-cég beltagjának leányával. A hercegi párt íránt a párisi társaság nagy érdeklődést tanúsít, noha Salm herceg a dollárkirálynő kezét — dollárok nélkül kapta meg. Az öreg Roger, aki nem adta beleegyezését a házassághoz, azon a véleményen van ugyanis, hogy nem azért gyűjtötte vagyonát, hogy azt egy parkett-táncos-sá lezúllott osztrák dragonyos-tiszt elverje.

Salm herceg, hogy apósát jobb belátásra bírja, a Hearst-újságrósztt legelterjedtebb lapjaiban folytatásos regényt jelentet meg teljes névalírásával ezzel a címmel:

Hogyan udvaroltam a 40 millió dolláros Roger-vagyon örökösnojének és hogyan hódítottam meg?

Az amerikai olvasóközönség falja a szenzációs regényfolytatásokat, amelyek elég unalmasak, azon kívül, hogy meglehetősen valószínűtlenül is hangzanak. Salm herceg elmondja az addig megjelent fejezetekben, hogy későbbi felesége arcképét véletlenül látta meg a new-yorki ötödik Avenue egyik fényképész-műtermének kirakatában. A fotográfia eredetijébe, anélkül, hogy tudta volna kicsoda, rögtön beleszeretett. Néhány héttel később, mikor a Ritz-Carlton-szálló tánctermében — a regény szerint — unatkozva sétálgatott, (a valóságban: robotolva parkettáncolt) megpillantotta a bájos ismerlent. Ilyen a véletlen. Sőt még ilyenebb, mert két hét múlva az operában a *Tristan* előadásán újból beleütközött Roger Alice kisasszonyba. Ekkor sikerült is bemutatkoznia. A herceg megjegyzi, hogy imádottja rendkívül művelt hölgy, akivel az összes izmuse-okról el lehet csevegni, de olyan jól táncol, hogy ez nem is látszik meg rajta. »Egy hét múlva — írja Salm — már jegyesek voltunk.«

A herceg a regényírásán kívül folytatja régi foglalkozását is: lovas-szerepeket játszik filmekben. Ha az öreg Roger a regény leplezéseitől — amelyek a későbbi folytatásokban következnek — nem jőd meg és nem siet a hozományt vejének átnyújtani, akkor Salm herceg kénytelen lesz magát, mint parkettáncost is üzembehelyezni.

Perics Marinkó huga a rablógyilkosról

A bánáti haramiavezér gyermekkorá

A hírhedt bánáti rablóvezér: Perics Marinkó hugával, aki bátyját meglátogatta a temesvári fogházban, érdekes beszélgetést folytatott az egyik erdélyi lap munkatársa. A rendkívül szép fiatal lány az újságíró kérésére a következőket mondta el a többszörös rablógyilkossággal vádolt Perics Marinkóról:

— A horvátországi Vridnikban születünk mind a ketten. Az édesapám volt a falu jegyzője. Szép, hatalmas, erős ember volt. Nagyon szeretünk. Nagyon szeretett minket és nagyon szigorú volt. De Marinkov nem félt senkitől. Apánktól se, aki egy ízben, amikor Marinkov durván megvert egy parasztfiút, esküdözött, hogy összetöri. Anyánk ekkor csittította apánkat. Könyörgött neki. Marinkov ott állt mellettem és a kezemet fogta. Éreztem, hogy reszket. Ránéztem. Sápadt volt. Halálsápadt. Egyszerre kiszakította magát kezemből és a szobába futott. Odaállt apám és anyám közé.

— Édesanyám — mondta — ne könyörögi. Itt vagyok. Miattem ne könyörögi.

És akkor az apám sírt. Az ölébe kapta bátyámat és úgy csókolta. Ilyen volt Marinkov mindig. Elszánt, vakmerő. Csendesesen idegültünk. Tizenkét éves

volt, amikor meghalt az apám. Elszegényedtünk. Kis házukat el kellett adnunk. Anyánk várt. Így tengődünk a legnagyobb nyomorban. Sokszor nem volt betevő falatunk. Egyszer — tizenhat esztendő volt akkor — Marinkov eltűnt a faluból. Négy napig nem láttuk. Kétségbe voltunk esve. Anyánk, akit akkor már nagyon gyötört meg-megújuló szívbaja, majdnem belehalt a bánatba. . . . Négy nap múlva előkerült a bátyám. Sápadt volt és zárkózottabb, mint valaha. Pénze volt és nem mondta meg, hogy honnan. Attól kezdve gyakran eltűnt rövidebb-hosszabb időre. So-se mondta meg, hol járt, mit csinált. Pénzt dugott el ilyenkor a párnákba, fiókokba, a leglehotehetőbb helyekre, amit aztán anyám vagy én megtaláltunk.

— Huszonegy esztendő volt, amikor az édesanyám meghalt. A gyászokosi után ketten mentünk. A sírástól elgyengültem, alig bírtam lépni. Marinkov támogatott, szinte a karjaiban vitt ki a

sírig és hozott vissza. Az ajkalt összeszorította és nem sírt. Egy könnye se volt. Aznap éjszaka nem tudtam aludni. Egyszerre halom, hogy Marinkov felkel a másik szobában, ahol ruhástól dőlt le. Én is fölkeltem. Benézek az ajtón. A bátyám kinyggy. Csikorgó téli éjszaka volt. Utánanézttem. Marinkov leborult a lépcsőn a hóba és zokogott. Nem látta senki, csak én. Az egész teste reszketett úgy zokogott. És beszélt. Nem hallottam mit. Annyit értettem, hogy »Édesanyám... Kimentem hozzá és kértem, hogy jöjjön be a hideg éjszaka-ból. Amikor meglátott, felállt. Már nem sírt. Durván rámkialtott: Hogy mersz utánam kémkedni? és összesziddott Marinkov akkor volt huszonegy éves és katonának ment. Én egy beogradí intézetbe kerültem ingyenes helyre. És aztán....

— És aztán....?

— Aztán.... a többiről ne beszéljünk. Ne beszéljünk. Minek? Ennyit mondhatok a bátyámról.

Megalakult az új Poincaré-kormány

Elkészült az új kormánylista

A bukott Poincaré rendületlenül menti, ami még menthető. Elsősorban saját miniszterelnökségét és folyton tárgyal, agitál, dolgozik, hogy utolsó erejével betömje azt a tekintélyes léket, amit kabinetjének hajója kapott a pénzügyi problémák zátonyai között.

A legújabb párisi jelentés szerint Poincaré a két napig folytatott tárgyalások után *pénteken délután elkészítette az új kormány listáját*, amelyet az esti órákban terjesztett Millerand elnök elé. Az új kormánylista a következő:

Miniszterelnök és külügy: Poin-

caré.

Pénzügy: Marsau.

Vasúügy: Loucheur.

Hadügy: Maginot tábornok.

Közmunkaügy: De Troyer.

Közülatásügy: Jouvenel.

Gyarmatügy: Fabry.

Beliügy: Leygues.

Tengerészeti: Bokanovsky.

Földművelésügy: Rimbourt.

Munkaügy: Vuicent.

A folszabadított tartományok minisztere: Marin.

Az új kormány végleges megalakulását és kinevezését szombat délig várják.

A szlavóniai magyarok kálváriája

A felosztott nagybirtokok magyar földmunkásait átdobják Magyarországra

— A Bácsme gyei Napló kiküldött munkatársától —

A kompakt magyar tömegektől távol, magukra hagyva, apró szigetekre szétszórtan élnek Szlavóniában a magyarok. Támasz nélkül, tanácsadó nélkül hányódnak a földetűró cselédek, zsellérek, akikről az új állam új intézkedései most elvették azt a kis létalapot is, amelyet eddig is verejtékes munkával szereztek maguknak és otthonuktól megfosztva, nincsetlen világiárokká tette őket.

A szlavóniai nagybirtokosok mindig előszeretettel alkalmazták a magyar földmunkásokat gazdaságaikban és az uradalmi béresek nagyrészt magyarokból kerültek ki. A *nasicei* gróf Pejachevich-féle és *miholjáci* gróf Majláth-birtokon magyar munkások dolgoztak évtizedek óta. Ezek a családok nagyrészt még a nyolcvanas, kilencvenes években kerültek a grófi birtokra, az akkor beköltözöttek gyermekei szolgálták eddig a földesurakat, akik már itt születtek, mind megtanultak horvátul, sokan közülök már felelni is kezdték a magyar nyelvet, csak a nevük bizonyította nemzetiségüket. Ezek a Szlavóniában meghonosodott magyarok veszítették el most, az új korszakban otthonukat, mert nem volt, aki az optálási kérdések labirintusában utbagazithatta volna őket és, mert az agrárreform-törvényt nem az ő érdekeikben alkották meg. A helyi hatóságok pedig, tulzó sovinizmusból, ellenséges indulattal találtak arra, hogy a törvényeket és rendeleteket a magukramaradt, védtelen magyar zsellérek ellen alkalmazzák.

A földnélküli földmunkások

A szlavóniai grófi és egyéb nagybirtokokat az agrárreform-törvény értelmében — éppúgy, mint másutt

— felosztották és így a birtokosok kénytelenek voltak munkásaikat — a magyar földmunkásokat — elbocsátani. A birtokokat a bevetett gabonával együtt dobrovoljacoknak és kis számban a helyi szláv földigénylőknek juttatták, kis parcellákban, úgy, hogy a földeket az új tulajdonosok maguk művelik, béresekre nincs szükségük. Alig maradt közép-birtok — a nagybirtokok magyar béresel pedig így munkanélküli, hely nélkül maradtak. Az új tulajdonosok lakásaikat is igénybe vették, a családok magyar földmunkások pedig hajlék nélkül maradtak. Már az elmúlt évek során kétségbeesítővé vált így a helyzetük, mert az ország egyéb részeiben sem volt az agrárreform jóvoltából földmunkásokra szükség. A gazdasági munkások egy része a községekbe, városokba szlávargott, hogy ipari munkát találjon, sokan erdőirtó munkára mentek, azonban a községek nem szívesen látták a más vidékekről jövő gyanusnak tartott magyarokat. Emiatt sokan, akiknek évtizedes munkájuk után a vándorbotot nyomták a kezükbe, önként kivándoroltak, részben a kivándorlási ügynökök csábításaira Délamerikába mentek elpusztulni, részben pedig Magyarországra költöztek. Somogyba és Zalába — ahonnan ők maguk, vagy apjuk, nagyapjuk évtizedek előtt idejöttek.

Nincs opció

Az otthonalanná vált magyarok kivándorlásairól egyébként a hatóságok is gondoskodtak, oly módon, hogy magyar nemzetiségük miatt kiutasították őket. Hiába adott ki rendeletet a belügyminisztérium az önkényes kiutasítások ellen, erről a helyi hatóságok nem vettek, a pasz-

szíve érdekelt magyarok pedig tanácsadó híján nem szerezhettek tudomást. Ki törődik Szlavóniában a nincsetlen magyar zsellérek sorsával?

A kiutasításokra különben formálisan jogcímet adott a helyi kiskirályoknak, jegyzőknek, szolgabíráknak, az optációs rendelet. A gazdaságokban, pusztákban, tanyákban szétszórt magyar munkások talán hírét sem hallották az optálási rendeletről. Szántottak, vetettek, majd új munkát kerestek, közben pedig lejárt a határidő, állampolgári jogaik érvényesítésére nem is gondoltak. Így a terminus után elvesztették állampolgári igényüket — de a helyi hatóságok még sokhelyütt azoknak sem akarnak illetőségi és az állampolgárságot igazoló okmányokat adni, akiket évtizedes ittlakásuk alapján ez megillet. Arról sem akarnak tudni a szlavóniai helyi hatóságok, hogy a Magyarországra optáltak is a magyar kormányval kötött egyezmény szerint 1926 június 26-ig eddigi lakóhelyükön maradhatnak. A jegyzők és szolgabírák saját hatáskörükben utasítják ki egymástól a magyarokat. A csaldóit huszonegy órában belül áttoloncolják a határon, hozzátartozóik pedig kis ingóságait összesomagolva hamarosan követik őket.

Igy fogynak gyorsan a szlavóniai magyar telepesek. Azok a magyarok, akik még itt maradtak, félig kegyelemkenyeren tengődnek most olyan kisbirtokosoknál, akiknek tulajdonképpen nincs is szükségük munkaerőre, de az olcsó magyar munkaerő alkalmazásával még mindig megtalálják számításait. A szomorú sorsu kevés szlavóniai magyarok nyomorban tengődnek, bizonytalan helyzetben, mert elszakítottaságukban, tanácsalanságukban szeszélyes helyi potentátók minden pillanatban hontalanná tehetik azokat is, akik még itt maradtak. . . .

(m. a.)

HIREK

— A királyi pár egy kovini fényképészhez. Medlárz Gyula kovini fényképész Sándor király esküvője alkalmából az esküvői menetről és szertartásról készített fénykép-albumot ajánlott föl a királyi párnak. Az udvarmesteri hivatal a kovini fényképész figyelmességét elfogadta s a napokban Medlárz egy fényképmappát kapott a királyi udvartól. A fényképek Sándor királyt és Mária királynőt ábrázolják s a király és a királyné sajátkezűleg írták alá fényképeiket. Az udvarmesteri hivatal a király megbízásából meleghangu levélben köszönte meg a kovini fényképész figyelmét.

— Ügyészi kirendelés. Az igazságügyminiszter Nedeljковиć Boško dr. kiküldi államügyészt, — a Belakrkvára időlegesen kirendelt Vasziljevics Ljubo dr. államügyész helyettesítésére — Szuboticára rendelte ki s szolgálattételre a szubotici államügyészséghez osztotta be.

— A mohamedánok kalifaválasztó gyűlést tartanak. Kairóból jelentik: Kairóban a legkiválóbb mohamedán jogtudósok és teológusok a kalifa száműzetése ügyében gyűlést tartottak. A gyűlésen elhatározták, hogy a jövő év márciusára nagygyűlést hívnak össze Kairóba, amelyen a mohamedán világ egyházi és világi méltóságai együttesen rendezni fogják a kalifatus kérdését és megválasztják az új kalifát.

— Szovjetország nagykövete az olasz királynál. Rómából jelentik: Az orosz tanácskormány nagykövete, Jurenev, ma nyújtotta át meghatalmazó levelét a királynak.

— Löwy Simon meghalt. Pénteken este kevéssel hét óra előtt meghalt Szubotícán Löwy Simon nagykereskedő, a Löwy Testvérek cég tulajdonosa, 64 éves korában. Löwy Simon néhány nappal ezelőtt tüdőgyulladásban betegedett meg s szervezete nem tudott megküzdeni a betegséggel, amely hozzátartozóinak, rokonainak, barátainak s az egész szubotícai társadalomnak nagy fájdalmára kioltotta munkás életét. Löwy Simon mintaképe volt a self mode man-nak, munkával, igyekezettel és szorgalommal szerzett magának tisztességes jövedélt és tekintélyt. Minden jótékony és kulturális mozgalom joggal számíthatott értékes közreműködésére, elnöke volt a szubotícai zsidókórház egyesületnek s alelnöke a Lloyd-nak. Halálhíre pénteken az esti órákban terjedt el Szubotícán s mindenütt fájdalmas megdöbbenést és részvétet keltett. Temetése vasárnap délután két órakor lesz.

— Bejeleződtek a román-magyar tárgyalások. Bukarestből jelentik: A román és magyar delegátusok Bukarestben folytatott gazdasági tárgyalásai pénteken kölcsönös megegyezéssel bejeleződtek. Mindkét állam megbízottjai kijelentették, hogy tárgyalásaik eredményével meg vannak elégedve. Az egyezményt valószínűleg április 10-ikén írják alá.

— Nyugalmazott tanító ünneplése. Lékemelő szép ünneplésben részesítette Pacsér község lakossága érdemes öreg tanítóját, Kincses Sándort, aki 31 évvel ezelőtt lett Pacséron tanító és most, miután nyugalomba vonult, elköltözik onnan. Tanítványai és jóbarátai nagyszabású bucsuvasora keretében bucsuztak el köztisztelőben álló tanítójuktól, mely alkalommal a Népház nagytermében kétszáz terítéses asztal mellett együtt ünnepelt Pacsér község egész társadalmát. A vacsora alatt Bárány Gyula római katolikus plébános emlékezett meg Kincses Sándor tanító áldásos működéséről és sokoldalú munkásságáról. A volt tanítványok nevében Balla András cipésmester mondott megleghangú beszédet. Ezután Papp Sándor földbirtokos a református egyház nevében mondott köszönetet a buzgó munkáért, amellyel az ünneplést az egyház ügyét három évtizeden át szolgálta. Végül Buzás Béla tanító üdvözölte az állami tanítók nevében a volt igazgatót. Kincses Sándor meghatott szavakkal könnyezve köszönte meg az ünneplést, amely után volt tanítványai — sokan közülük már meglelt férfiak és családanyák, meleg kezsőkkel vettek bucsut egykori tanítójuktól.

— Fölöszlatták a becskeréki komisszáriátust. Becskerekről jelentik: A belügyminisztérium a becskeréki vasúti komisszáriátust fölöszlatta. A vasúti komisszáriátus hatáskörét a rendőrség vette át.

— A Közgazdasági Bank közgyűlése. Bácska legnagyobb pénzüintézet a Közgazdasági Bank r.-t., — mint értesülünk, április 27-ikén tartja meg ez évi rendes közgyűlést. Az igazgatóság értesüléseink szerint az osztaléknak 20 dinárban való megállapítása iránt tesz javaslatot a közgyűlésnek.

— A baranyai menekültek szubotícai szervezete március 30-án, vasárnap délelőtt 10 órakor taggyűlést tart a »Mozdony«-vendéglőben levő hivatalos helyiségében.

— Aljechin vezet a newyorki sakkversenyen. Newyorkból jelentik: A verseny állása a nyolcadik forduló után a következő: Aljechin 5, dr. Lasker Emanuel 4, Réti, Tartakover 4, Bogoljubov, Capablanca 3 és fél, Janovszki, Maróczy 3, Lasker Ede 2 és fél, Marschall, Yates 2.

— A Steiner cukrászda zenedéltánjai néhány nap alatt még jobban megkedveltették a közönséggel ezt a kellemes és szép cukrászdát. A tulajdonosnak sikerült a város legjobb szalonzenekarát leszerződtetni, amelynek játéka a legkényesebb igényeket is kielégíti. A cukrászda árai semmivel se emelkedtek és az uzsonna-hangverseny a cukrászda látogatóinak több költséget nem jelent.

— Hatvanháromezrét koronát fizettek egy cinóbervörös Merkurért. Bécsből jelentik: A Dorotheumban tegnap folytatták a bélyegárverést. Árverésre került egy cinóbervörös Merkur-bélyeg, amely 1856-ból való és Ausztria legritkább bélyege, egyáltalán a legnagyobb ritkaságok egyike a világon. Hatvanöt millió osztrák koronát adtak érte. Egy vörös Merkur 8,700.000 koronán talált vevőre, az öt sárga Merkur közül a legszebbikért ötmillió koronát adtak, a tizenöt darab álló kék Merkur összesen 12 millió koronáért kelt el.

— Egymillió koronás államjegyek Magyarországon. Budapestről jelentik: Az állami jegybank elnöksége elhatározta, hogy a már forgalomba hozott félmillió államjegyeken kívül egymillió államjegyeket is fognak nyomtatni, amit rövid időn belül forgalomba hoznak.

— Gazdasági kiállítás Szentán. Szentánról jelentik: A szentái gazdakör augusztusban gazdasági kiállítást rendez Szentán. A kiállítás alkalmával löversenyt is rendeznek.

— Aki Perics Marinkó helyett áll a legyházban. Becskerekről jelentik: A kikindai ügyészség elküldte Temesvárra a Perics Marinkó elleni vádiratot és egy ítéletet Kapetanovics Vasza montenegrói katonáról. Kapetanovicsot ugyanis azzal vádolták, hogy a zombolyai országon meglőtt és kirabolt egy Amerikából hazatérő német földbirtokost. A kikindai törvényszék ezért annak idején 10 évi fegyházra ítélte Kapetanovicsot, aki az ítéletben megnyugodott és büntetésének kitöltését már meg is kezdte Mitrovicán. Ez az ügy azért érthetetlen, mert Pérics a temesvári bíróság előtt tett vallomásaiban ezt a gyilkosságot is magára vállalta.

— A vasbutorgyár alkalmazottainak munkedvelő estélye. A szubotícai Vasbutor és Fémipar R.-T. alkalmazottai március hó 29-ikén este a Lloydban kabaréelőadással egybekötött táncmulatságot rendeznek.

— Rendőri hajsza éjjel a noviszadi uccákon. Noviszadról jelentik: Csütörtök éjjel Rakics rendőrkapitány egy gyanús egyént tartóztatott le az egyik mulatóban, akit átadott Fritz Jenő 52-es számú rendőrnek, hogy kísérje be a rendőrségre. Az ismeretlen a városháza sarkán hirtelen a rendőrré támadt, több helyen megsebesítette és futásnak eredt. A rendőr üldözni kezdte a kiált, éjjeli uccákon, többször utána lött, de az ismeretlennek sikerült elmenekülnie.

— Ismeretlen holttest a Dunában. Noviszadról jelentik: A halászkok a pilótahid alatt egy teljesen mezetlen, oszlásnak indult férfi-holttestet találtak. Az ismeretlen holttest személynazonosságát nem sikerült megállapítani.

— Tolvaj koldus. Noviszadról jelentik: Péntek délután Ruszkovics Margit lakására egy ismeretlen koldus állított be és pénzt kért. Amikor a háziasszony elővette pénztárcáját, a koldus kitépte kezéből és elrohant. A pénztárcában ezer dinár és több fontos okmány volt. A rendőrség keresi a vakmerő tolvajt.

— A szubotícai zsidó Patronázs-Egyesület tisztelettel kéri az érdeklődő t. szülöket, hogy a rendezendő »Babavásár«-ra vonatkozó jelmez- és egyéb részletkérdések megbeszélése végett folyó évi március 30-án, vasárnap délután 3 órakor a zsidó-iskola termében megjelenni szíveskedjenek.

— Ujdonság! Riza Bey! A világhírű hipnotizőr, szuggesztőr és telepatikus megérkezett új erővel és ujdonságokkal. Első előadását e hó 29-én este 10 órakor tartja a »Mignon«-vendéglőben. Belépődíj 10 dinár személyenként.

— Dr. Klein Endre specialista nőgyógyász és szülész, a beogradi, berlini, valamint a griesseni tudományegyetem nőgyógyászati klinikájának volt aszisztense, rendelését folyó évi március hó 17-én Szubotícán, Senčanski (Zenta) ut 12. szám alatt megkezdte. Rendel délelőtt 11—12-ig és délután 2—4-ig. Telefon 236.

SPORT

Slezákok és Kuluncsicsot

válogatták ki az olimpiai tréningmérkőzésekre

Elhalasztják a Bácska bajnoki mérkőzéseit

A zagrebi futballszövetség már megkezdte az előkészületeket az olimpiai versenyekre kiküldendő csapat összeállítására. Most jelölte ki azokat a játékosokat, akiknek részt kell venniük a jugoszláv válogatott csapat tréningmérkőzéseiben, melyek alapján véglegesen összeállítják a Párisba küldendő válogatott csapatot. A válogatott jelöltek közé két szubotícai játékost is besoroztak. A zagrebi szövetség értesítette a szubotícai alszövetséget, hogy a Zagrebban megtartandó olimpiai tréningmérkőzésekre Szubotícáról Kuluncsics Andrást, a Bácska jobbhátvédjét és Slezákokot, a Bácska balszélső csatárát jelölték, akiknek április 12-én kell jelentkezniük Zagrebban. A tréningmérkőzések április hó 27-ig tartanak. Ekkor állítják össze véglegesen a jugoszláv válogatott csapatot, amely továbbra is Zagrebban marad, mindaddig, amíg utnak nem indítják Párisba.

Kuluncsics és Slezák, minthogy mindketten városi tisztviselők, egyelőre egy hónapi szabadságot kaptak, hogy a tréningmérkőzéseken részt vehessenek. Költségeiket a zagrebi szövetség fedezi.

ABácska vezetősége, amint értesült két legjobb játékosa jelöléséről, headvánnyal fordult a zagrebi szövetséghez, hogy amíg játékosai Zagrebban tartózkodnak, halasszák el a Bácska bajnoki mérkőzéseit. A szövetség méltányolta a Bácska kérését és az április 12-ike utánra kisorsolt bajnoki mérkőzéseit öszre halasztotta el.

— Meghátították a Sand-ot külföldi játékosok szerepeltetése miatt. Az őszi bajnoki mérkőzések alkalmával a ZsAK 2:0-ás eredménnyel kikapott a Sandtól. A ZsAK vezetősége azonban megővta a mérkőzést azzal az indoklással, hogy a Sand négy külföldi játékost szerepeltetett a mérkőzésen, holott a zagrebi szövetség határozata szerint bajnoki mérkőzésen csak három külföldi játékost lehet beállítani. A szubotícai alszövetség intézőbizottsága most foglalkozott a ZsAK óvásával és minthogy a ZsAK állítása beigazolódott, az őszi mérkőzés két bajnoki pontját a vesztes csapatnak ítélte 3:0-ás eredménnyel, azonkívül büntetésből még két pontot levont a Sand bajnoki pontjából. A Sand tehát négy pontot veszített egyszerre, ami súlyos veszteséget jelent a bajnoki lista ötödik helyén álló csapatnak. Az ítélet folytán a Sand 8 ponttal a bajnoki lista hetedik helyére szorult, míg a ZsAK az ujonnan szerzett két ponttal (összesen 11 pont) a Sand helyére került.

TÖZSDE

Noviszadi terménytőzsde, március 28. Buza bácskai 322.50—327.50 dinár. Arpa bácskai 330—340 dinár. Zab bácskai 245—250 dinár. Tengeri prompt 235—240 dinár, április—májusi 245—247.50 dinár, május—júni 252.50—250 dinár. Bab bácskai 725—735 dinár. Liszt 0-ás GG. 515—520 dinár, 0-ás G. 510—515 dinár, 2-es 450—455 dinár, 5-ös 390—395 dinár, 6-os 315—320 dinár. Korpa 210—215 D. Szentaj gabonaárak. Szentáról jelentik: A pénteki gabonapiacra a következő árak mellett kötöttek üzletet. Buza 320 dinár. Tengeri 230 dinár. Arpa 310 dinár. Zab 240 dinár. Muhar 500 dinár. Beograd, március 28. Zárlat: Amsterdam 30.15, Genf 14.04—14.08, Milano 3.5250—3.53, Páris 4.45—4.47, Bécs 0.1150, London 350—350.25, Newyork 81.25—81.30, Prága 2.37—2.3750, Bukarest 42.75.

A dinár határidő jegyzései. Prága április 15. 2.38, Prága április 30. 2.39, Prága május 10. 2.3750, Prága május 31. 2.3775. Valuták: Magyar korona 9-től 12-ig. Cseh korona 2.33. Román lei 43.50, Francia frank 4.43—4.44.

Zürich, március 28. Zárlat: Newyork 577, London 24.84, Páris 31.70, Milano 25.07, Prága 16.8750, Budapest 0.008350, Beograd 7.10, Bukarest 3.25, Szófia 4.15, Bécs 0.008150.

Budapesti értéktőzsde, március 28. Változó, üzletellen a tőzsde. A mai napon két súlyosabb fizetésképtelenség az exekució eladások tömegét zudította a piacra. Rendes, normális üzletkötés alig fordult elő s az árak folyton lemorzsolódtak. Tőzsdezárlat (ezer koronákban): Bankok: Angol-magy. 103, Bosny. agrár 77, Földhitelb. 512, Hazai 310, Szlavon jelz. 77, Lloyd bank 19.50, Cseh iparb. 28, Magyar Hitel 779, Jelzáloghitel 155, Leszámítoló 115, Olaszbank 29, Marcur 21, Osztrák Hitel 260, Keresk. bank 1725. Takarékpénztárak: Belvárosi 50, Egyes. főv. 255, Ált. takarékp. 230, Moktár 274, Pesti hazai 5430. Biztosítók: I. Magyar. bizt. 14900, Fonciére 385, Jég 330. Malmok: Back-malom 76, Borsodmiskolci 171, Concordia 59, I. bupesti 164, Gizella 77, Hungária 154, Királymalom 37. Bányák és téglagyárak: Beocsjni 1350, Borsodi 210, Szentlőrinci 115, Cement 110, Szászvári 500, Kohó 750, Istvánágia 60, Drasche 400, Magnezit 3300, Aszfalt 70, Ált. kőszén 3800, Salgó 822, Urikányi 1080. Nyomdák: Athenaeum 260, Franklin 193, Globus 73, Kunossy 40, Pallas 190. Vasművek és gépgyárak: Gróf Csáky 24.5, Gazd. gép. 200, Fegyver 1540, Frankl 175, Ganz Dan. 4950, Ganz vill. 2270, Hofherr 230, Láng 190, Lipták 18, Ált. gépgy. 54, Magyar acél 330, Rimamurányi 185, Roesemann 85, Schlick 102. Különte vállalatok: Ált. gázizzó 21, Ált. légszész 1050, Bárdi 17, Baróti 10.5, Bóni 121, Danica 172, Diana 10, Dorogi 22, Délicukor 790, Czinner 825, Izzó 810, Horvát cukor 1200, Gyapjúmosó 78, Papir 60, Részvényserf. 315, Temesi szesz 250, Fővárosi sör 50, Mütrágya 325, Juta 200, Karton 102, Klein 10.5, Keleti 46, Klotild 150, Cukor 3925, Östermelő 358, Gummi 575, Vasutforg. 390, Mezőh. cukor 337, Interexim 30, Temesi sör 200. Fairpari vállalatok: Mercursa 6.8, Guttman 555, Hazai fa 231, Honi fa 11, Malomsoky 1550, Ofa 775, Szlavonia 128, Nasici 2875. Közlekedési vállalatok: Adria 2400, Közúti 31, Déltvasut 103, Mfr 435, Nova 158, Államvasut 610.

Utőtőzsde. Az utőtőzsdén teljesen megcsappant a forgalom.

A Dr. Singer Bernát Szubotícai Zsidó Szeretetház Elnöksége fájdalmas megdöbbenéssel jelenti, hogy elnöke s egyik megalapítója, jótékony céljainak legönzetlenebb istápolója

LÖWY SIMON ur

folyó hó 28-án délután rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Fájdalmas szívvel bucsuzunk elhunyt elnökünktől. Emlékét szívünkben megőrizzük, tetteinkben és törekvéseinkben az ő nemes példája lesz irányítónk. Subotica, 1924. március 28.

A Szubotícai Kereskedők és Gyárosok Egyesületének (Lloyd) elnöksége fájdalmas részvétellel tudatja, hogy az egyesület szeretett és ügybuzgó alelnöke,

LÖWY SIMON ur

munkás életének 64-ik évében, március 28-án, pénteken délután elhunyt.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Alulírott, mint a „Pariz“ azelőtt „Hungaria“ vendéglő tulajdonosa ezennel tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy vendéglőm eddigi üzletvezetője Vukov Gergely helyett üzletvezetői minőségben teljes jogkörrel fiamat Rogics Albertet biztam meg, kérve a nagyérdemű közönséget, hogy bizalmával továbbra is pártfogolni szíveskedjék. Ezen üzletem jogkörébe eső mindenemű ügyleteket csakis fent nevezett fiam jogosult megkötni.

Subotica, 1924. március 25.

Tisztelettel
Rogics Péter

2212

Nyilatkozat.

Rogics Péter-nek a Bácsmegeyi Naplóban közzétett nyilatkozatára kijelentem, hogy én a Pariz vendéglő társtulajdonosa voltam, a cég neve ma is Vukov i Rogi. A társasviszonyt közös beleegyezéssel bontottuk fel. Volt társam vagy tudatlanságból, vagy nagyzási mániából nevez engem üzletvezetőnek.

Subotica, 1924. március 28.

2256

Vukov Gergely

EREDETI PÁRISI

MODELLKALAPOK HEIDUSKA MARISKA

cégnél kaphatók Suboticán. Mindenféle kész kalapok dus raktára. Női kalap 100 dinártól kezdve. Átalakítás 100 dinár. 2227

Emmentali sajt

naponta friss tea-vaj eredeti gyári áron
kicsinyben is: M. VÁGÓ sajtgyári raktár
SUBOTICA, Paja Dobanovačkog ulica 7.

VISZONTELADÓK!

TEXTIL!

Komplett raktár tavaszi kangarn-, baige-, fekete-, kékáru felöltő szövetekben egyéb divatcikkekben
GYÁRI ÁRAK!

Wiegenfeld Jenő Novisad
Kralja Petra ulica 13. Telefon 346.

Muraközi lovak

Igás tenyészkanca, tenyészmenek és éves csikók állandóan kaphatók

Vajda Elemér, Čakovec

Muraköz, Jugoszlávia

Elsőrangú bácskai és bánáti referenciák, Istállók vasutállomással szemben.

Táviratcím: VAJDA ČAKOVEC, MEDJUMURJE
Interurban telefon 59, 4 és 3. 1502

SZIVÓGÁZMOTOR

Egy 14—16 HP modern szivógázmotor tüzemátalakítás miatt eladó. A motor még 2 hétig üzemben megtekinthető a „NOVOS“ roló-, vas-, drót- és pléhárugyárban Novisad, Radonička ulica, a kis „Limanon“. 2197

FISCHER ERNŐ

GRAFIKAI MŰINTÉZETE SUBOTICA

Karadžićeva ul. 26. (Saját ház.) Tel. 341. Pašićeva ul. 9. Interurban telefon: 62

ÜZLETI KÖNYV- és DOBOZGYÁR, LITHOGRAPHIA
VONALZÓINTÉZET, KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET

„RELIF“

ELSŐ JUGOSZLÁVIAI DOMBORNÓMÓ és VÉSNÖKI MŰINTÉZET

T. C.

Van szerencsém tudomására hozni, hogy vállalatomat „Relif“ dombornyomda és vésnői műintézettel kibővítettem. Ezen legmodernebbül berendezett műintézet teljesítőképesége a modern kor oly magas szintjén áll, hogy ezáltal teljesen szükségtelenné teszi az ezen szakmába vágó munkáknak — mint eddig — a külföldi való behozatalát. Egyben van szerencsém t. c. figyelmét felhívni az 1907. óta fennálló és a legjobb hírnevének örvendő lithographia és könyvnyomda műintézetemre, üzletikönyv- és dobozgyáramra és a legmodernebbül berendezett vonalzóintézetemre és könyvkötézetemre, mely tisztem az összes vállalt munkákat a modern kor igényeinek megfelelő izléses kivitelben és lehető legutányosabb áron szállítja. Cégemet a n. é. közönségnek a következő munkák szállítására ajánlom:

DOMBORNÓMÓ és VÉSNÖKI MŰINTÉZET:
Cimkék, Névjegyek, Levélpapírok, Védjegyek, Leragasztó cimkék, Pecsenyomók, Domborsajtók hivatalok és bankok részére. Minden vésnői munkát

LITHOGRAPHIA:

Egy- és többszínű cimkék, Védjegyek, levélpapírok, Részvények, Betétkönyvecskék, Chequek, Plakátok, Céglapok és minden modern reklámok.

KÖNYVNYOMDA: A legszebb és legmodernebb nyomtatványok

ÜZLETI KÖNYVGYÁR és VONALZÓINTÉZET:
Mindennemű üzleti könyvet bankok, nagyvállalatok, biztosítótársaságok stb. részére a legjobb bekötésben. Mindennemű raszterek elkészítése a legjobb papírok használata mellett.

DOBOZGYÁR:

Szögletes és gömbölyű dobozokat minden nagyságban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, Falikartok.

KÖNYVKÖTÉSZET: Mindennemű könyvkötészeti munkák készítése

Kérem egy próbarendeléssel meggyőződni munkáim elsőrendű kiviteléről és áraim jutányosságáról. Teljes tisztelettel: FISCHER ERNŐ.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK,
a fővárosi palota mellett.
TELEFON SZÁM 329. 760

Jegygyűrűk

és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók

ÁDÁM

ékszerésznél Subotica
Rudics ulica 6.
Tört aranyért a legtöbbet fizetek. 9438

2233

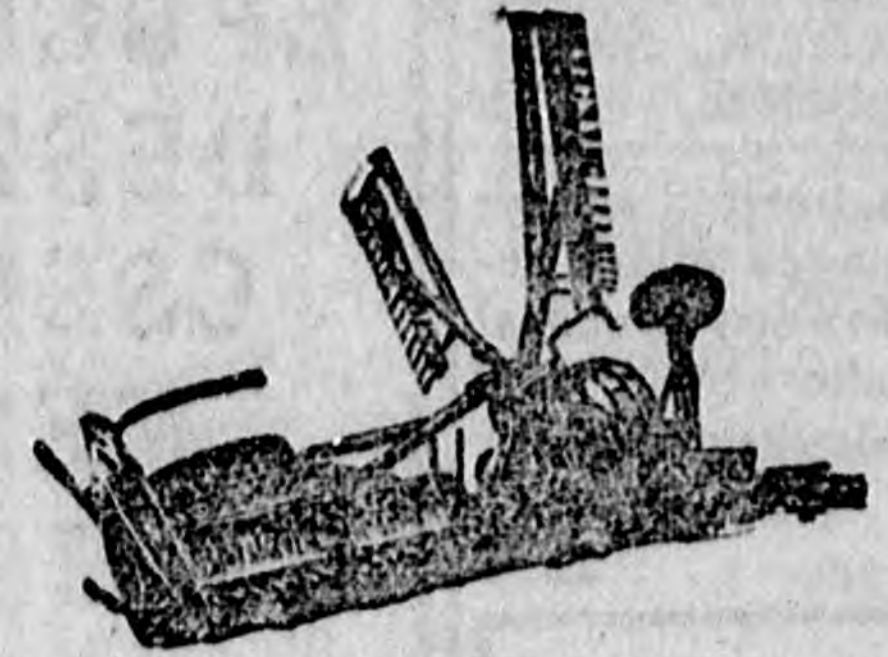
Felsőbácskai magyar községben

MODERN HÁZ ELADÓ

fűszer-, vas-, üveg- és rövidáru üzlettel vagy üzlet nélkül. — Ugyanott eladó: egy garnitúra 8-as huzatos Ruszton kazán 52"-os cséplővel, egy különálló 6-os Máv. cséplő, 4 drb. trieur, használt 42 és 48"-os tót kövek és 3000 kg. köleskása, valamint nagyobb mennyiségű édes és gulyás paprika. — Cim a kiadóhivatalban megtudható

A TAVASZI SZEZONRA
ANGOL SZÖVETEKBŐL
ÚJ DUS VÁLASZTÉK ÉRKEZETT
„JUST“ ANGOL POSZTÓ GYÁRI-
RAKTÁRÁBANSUBOTICA
VÁROSHÁZA ÉPÜLETÉSEN. —

MASSEY-HARRIS
FÜKASZÁLÓK és ARATÓGÉPEK

RECORD

IPARI és KERESKEDELMI R. T., OSIJEK

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN
SZANATÓRIUMA
felnőttek és gyermekek számára
ABBÁZIÁBAN
Ujramegnyitás március végén.
Erősítő, edző, hizlaló karák.
Gyermekek 7 éven felül, kíséret nélkül is felvételnek.

UZSONNAHANGVERSENY

4—8-ig

FAGYLALT-DÉLUTÁN
A STEINER-CUKRÁSZDÁBAN

TELEFON 206 SUBOTICA TELEFON 206

MŰSOR MÁRCIUS 29-ÉN:

1. Urbach: Flieger. Marsch.
2. Lehá: Durch die weiten Felder. Walzer.
3. Herold: „Zampa“ nyitány.
4. Prichystal: Hochzeit im Morgenlande.
5. Bizet: Carmen. Egyveleg.
6. Szerb dalok.
7. Meyerbeer: Krömmsmarsch „Proféta“ operából.
8. Rossini: Tancred. Nyitány.
9. Simmy—Foxytrott.
10. Offenbach: Hoffmann meséi. Ábránd.
11. Lammer: Die Werber. Walzer.
12. Blankenburg: Abschied der Gladiatoren. Marsch.

márc. 27-től
csütörtök-től
március 30-ig
vasárnapig

Lifka

LUCIANO ALBERTINI

szenzációs kalandorfilmje

ADISSENS visszatérése 6 fölvonásban

FOGLALKOZÁS

Fiatal kelmefestősegédet azonnali belépésre felvesz Juhász kelmefestő, Sokolska ulica, Subotica. 2031

Fogtechnikus, perfekt arany- és kaucukmunkás állást keres vagy társulna egy orvossal. Komplet laboratóriummal rendelkezik. Megkereséseket „Szorgalmas” jellegre a kiadó továbbítja. 2235

Friss 2256
vérpiros
fajnarancs
Messinai citrom
Olasz és angol
elsőrendű kékkő

Raffia-háncs
Németországi
répamagvak
Lucernamag
Muharmag
Bükkönymag
Kerti vetemény-
magvak

Klein Géza
cégnél
Subotica

Borbélysegéd állást keres lehetőleg Somborban. Cim Kardos Ferenc, Bočar. 2255

Egy íozan gyermektelen kocsis, kinek felesége takarításért lakást és fűtést kap. felvétetik Sijačić fatelepén. 2264

Beocsini portland-cementet, prima építőmeszet, továbbá detail-eladásra fehér darabos meszet

legjutányosabban szállít:

SCHÖN ERNŐ

a Beočini Cementgyár R. T. képviselője
Subotica, Park Kr. Petra 9.

Telefon 42.

AUTÓ

Egy „FORD” személyautó kifogástalan állapotban, jutányos áron eladó. Halaški put 73. szám. 2099

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó közzétételre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Állástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 dinár, negyedévre 135 dinár. Kérdezőkérdezőkhez válaszjelölő mellékelendő.

Papucsos-segéd azonnal felvétetik állandó munkára. Csakis jó munkás ajánlkozzék. Hugvik Ferencné Subotica, Bajski put 54. 2238

VÉTEL-ELADÁS

Subotica központján (Királyi háztömb), három parcellában eladó vagy bérbéadó. Dr. Blum. 2215

Asztalosok figyelmébe! Külföldi nemes furnirok: afrikai citrom, palisander, platán, mahagoni, ausztráliai haboskőrös, spanyoldió, narancs, thuiagyóker, tölgy, blind és különböző furnirok kaphatók hecskerekkel kézzelcsomózott Smvrna- és Perzsaszőnyeg egyvedarúsítójánál. Hoffman Mihály özvegye lakásberendezési vállalkozás. Subotica. 1663

Fehérneműek, gobelének, filék kaphatók. Kézmunka előnyomda. Beer Bözsi Kalapüzlet. 2095

Egy levegőnyomásos sörfejítőkészülék (dugaszólegén, üvegműködő, üvegtakaró, ruganyos sörkocsi kocsis stb.) eladó. Kovács-vendéglő Stari-Sivac. 2189

Gyanúfonoda. jó karban levő, teljes felszereléssel. eladó. Megkeresések Kovács és Seszták, Stari-Bečej. 2209

Teherautó tömör gumikkal, két és fél tonnás, amerikai Zseffri, eladó. Ára 30.000 dinár. Kocz Páter, Bačko-Petrovošelo. 2259

Egy homokfutókocsi eladó. Kragujevačka ulica 13. 2246

Egy ház nagy telekkel, nagy magtárral. Iliška ul. volt Tuba-ucca 6. szám. eladó. — Felvilágosítást ad Gergics Antal, barátok-temploma mellett. 6. szám. 2261

ELADÓ BIRTOK Szerbiában

A birtok 70 ha melyből 40 ha erdő és 30 ha szántó. Alkalmos kertésznek esetleg téglagyárnak. A birtok a valjevói kerületben fekszik. Eladó azonkívül Valjevóban 235 m² telek, szép házzal. A ház alkalmas minden iparvállalatra. — Az árak rendkívül olcsók. Felvilágosítással szolgál: „Reklam-Biro” Beograd, Knez Mihajlova ul. 11. Tel. 26-39.

Eladó egy gyönyörű szép gumirúdlis hintó, ujonnan felszerelve, új fehér gumik és kerekek, nyolc kerék. Sefčić-étkezde, Trumbićeva ulica 9. csirkepiac. 2203

Finom férfiöltöny 780, fiuruha 250, divatraglán 980 dinártól feljebb. Gumiköppenyek 400, 500, 600 dinár Eislér Izsónál, barátok temploma során 2226

150 drb nyitott, gyárilag följavítás után kijavított állapotú teherkocsi rendes nyomatékkal, 12 és fél és 15 tonna rakkullal, vasvázalvással és vasoszlopú szekrényekkel jutányos áron eladók. Komoly érdeklődők levelei »Alkalmi vagon» jellegre a kiadóba kéretnek. 2248

Eladó két kis selyempincsi Cim: Ostojićeva ulica 36. 2258

VALÓDI „ERÉNYI”

DIANA

mint szájvíz állandó használat mellett megvéd influenzától és katarhusos megbetegedésektől!

Ügyeljünk a „DIANA” névre!

Mindenütt kapható!

Egy kis üveg ára 9 dinár

Középvég 24 dinár.

Nagy üveg 48 dinár.

Vezérképviselőt és ikerakat Jugoszlavia részére: Jugopharmacia D. D. Dianaosztálya Zagreb, Prilaz broj 12.

Ve érkepviselőt és ikerakat a Vajvodina részére: Kóródy Lajos és Társa, Novisad. 1857

Közö

BAVU

márc. 27-től
csütörtök-től
március 30-ig
vasárnapig

dráma az oroszországi életről 7 fölvonásban.
Főszereplő: ESTELLA TAYLOR, JOSEF SCHWICKARD

Eladó a beltéren jóforgalmu vendéglő nagy kerülettel és négy szobás lakással. Azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 2162

Husvételra ékszerjavításait és köfoglásait megvárhatja Blahánál Subotica, edénypiac. 1582

SZÓDAVIZET

legkisebb mennyiségben gyári áron szállít házhoz bárkinek „Johanna” szikvizgyár Subotica. Telefon 532.

Bécsi házaspár keres szolid butorozott szobát. — Ajánlatokat »H. A.» jellegre a kiadóba kér. 2237

I-a minőségű

NUINFARUDAN

minden mennyiségben

Soldi Gyula, Vršac
Kérjen árajánlatot.

Jó házköszet, házban is kapható; ugyanott ikerkarban levő férfiruhák és felöltők eladók. Zmaj Jovin trg 3. első emelet balra. 2270

Raffia I. Majunga
Kékkő I/a

Kénpör
Ferenc József-keserűviz
I/a cseh cukor
süveg, kicsi, nagy és kocka kapható minden mennyiségben a legolcsóbb napi árakban, azonnali szállításra, vagontelekben is.

Djordje Racić
nagykereskedő
Sombor

Különbejárati butorozott szoba kiadó. Petrogradska ulica 5. 2263

ELADOK

gépíesztítő anyagot, makulaturpapirost, fényező rongyot asztalosok részére, használható vasakat lakatosok és kovácsok részére, olcsó lépokröcöket, alkalmas vásári szabónak vagy helyett, mindennemű új és ócskafémet stb., stb.

KRAUSZ ADOLF
STARJI

Subotica, Peraltina ul. 179.

KÜLÖNFÉLE

Házasságot csakis jobb körökben, teljes diszkreció mellett közvetíti Közvetítő-iroda Subotica. Aginova ulica 11. 1585

Kissingeri soványítótablettát ártalmatlan, orvosiilag sokszorosan elismert legjobb szer. Kövérség és elzsírosodásnál használata csodás. Ismét kapható a Hercl-drogériában Subotica, Aleksandrova ulica 1. Postán rendeléseket utánvétellel azonnal elintézzük.

ABBAZIA-ITALIA
ADRIATICA GYÓGYINTÉZET
CASA DI CURA ADRIATICO

Délipart. Pommás fekvés. Délipart

Naplórdők. SZANATORIUM Légfürdők

Teljesen újonnan berendezve, a volt Gutenberg-villa. Tengeri fürdő. Teljes penzió, orvosi kezeléssel együtt naponta 35 líra.

Szezonkezdés március 1-én.

Felvilágosítást ad a Casa di Cura Adriatico Igazgatósága!

Eredeti párisi és bécsi
modellajdonságok
érkeztek

a legújabb átmeneti és tavaszi köpenyek, ruhák, kiegészítők és juperekből

HEGYI FÜLÖP

női divatruházat Subotica, Kralja Aleksandra ul. 7.

Rendező:
Joe May.

Mya May arany sorozata! ☆ A szezon legelső Mya May filmje!

Rendező:
Joe May.

1. A szerelem tragédiája

2 részben

1. Páris grófnője

2 részben

bemutatásra kerül április hó 3-ikától a Lifka moziban!